

[Buhl.]

loven fastslog da ganske naturligt i Overensstemmelse hermed, at ogsaa Dommere skulde være undergivet et saadant Skøn, efter at de var blevet 65 Aar; men for at de Dommere, som havde passeret denne Aldersgrænse, vedblivende kunde føle sig uafhængige af Administrationen, sikrede man dem mod Indtægtstab ved Afskedigelse. I det Omfang, hvori Dommernes Afskedigelse efter det 65de Aar beror paa et Skøn, staaer denne Grundlovsbestemmelse selvfølgelig fremdeles ved Magt, men jeg kan ikke se, at Bestemmelsen har noget som helst at gøre med det Forhold, at Samfundet ud fra en almindelig Bedømmelse af, hvad der tjener de offentlige Funktioner bedst, fastsætter en generel Aldersgrænse for alle Tjenestemænd. Det eneste, der ud fra Retssikkerhedens Synspunkt her kan kræves, maa være, at Grænsen for Dommernes Vedkommende er absolut ufravigelig; saaledes bliver Ordningen jo ogsaa efter det foreliggende Forslag. Hermed er de Hensyn, som motiverer Grundlovens § 71, ogsaa i Fremtiden fuldt ud sket Fyldest.

At den nuværende Tilstand i sig selv er uholdbar, turde være klart nok. Retsikkerheden kan ikke være tjent med, at der i Dommerembedet sidder en Mand, som ikke længere paa betryggende Maade magter den betydningsfulde Opgave, som nu en Gang paahviler ham, og Erfaringen viser jo, at det ikke falder alle lige let at bedømme egne Kvalifikationer eller, om man vil, Mangel paa Kvalifikationer; desværre er det endda undertiden saadan, at jo større Trangen er til, at en Mand trækker sig tilbage, des mindre kan den paagældende selv indse, at det er nødvendigt. Ganske vist har Administrationen det i sin Magt at afskedige en saadan uegnet Mand med fuld Løn, men den offentlige Økonomi kan ikke være tjent med en saadan Ordning, der jo tillige maa virke som en Uretfærdighed overfor den mere selvkritiske Mand, som af egen Drift tager sin Afsked.

Med disse Bemærkninger, og idet jeg i øvrigt kan slutte mig til de særlige Pensionsbestemmelser, der findes i Lovforslaget, og som jeg, alt taget i Betragtning, maa anse for naturlige og rimelige, skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Forslag til hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

Godskesen: Det Spørgsmaal, der først og fremmest frembyder sig ved Behandlingen af dette Lovforslag, som ogsaa den højtærede Minister satte i Spidsen, og som

særlig har været behandlet i den Diskussion, der i juridiske Tidsskrifter er ført om Lovforslaget, er Forslagets Forhold til Grundloven, og derom vil jeg da straks sige, at jeg ikke kan se, at dette Lovforslag lader sig forene med Grundlovens § 71, 3die Punktum. I § 71, 2det Punktum, siges det, at Dommere ikke kan afskediges uden ifølge Dom. Der gives altsaa en Kompetence-regel, en Regel om, hvem der kan foretage Afskedigelsen, men de materielle Regler, der skal ligge bagved, om noget saadant som Udøvelse af Forbrydelse, Fortabelse af Statsborgerret eller Sygdom maa medføre en Dommers Afgang, er ikke optaget i Grundloven, og med Hensyn til dem maa man søge til den almindelige Lovgivning. Naar man derimod gaar fra § 71, 2det Punktum, til 3die Punktum, vil det ses, at der indskrænker Grundloven sig ikke til at give en Kompetenceregulering; den indskrænker sig ikke til at sige, at Administrationen kan afskedige en Dommer, men den gaar ind paa det materielle Spørgsmaal, under hvilke Omstændigheder og med hvilken Virkning Afskedigelse kan finde Sted, idet det siges, at Afskedigelse kan finde Sted, naar Dommere har fyldt 65 Aar, og maa ske uden Tab af Indtægter. Det forekommer mig, at den naturlige Læsning af dette Punkt er den, som ogsaa er gjort gældende i Diskussionen, at man her vil, som det siges, gøre op med Spørgsmaalet om Afskedigelse paa Grund af høj Alder, man har villet give udtømmende Regler for, i hvilke Tilfælde en gammel Dommer kan fjernes blot paa Grund af sin Alder. Og det forekommer mig, at denne Fortolkning maa i høj Grad støttes derved, at Regelen i § 71, 3die Punktum, kunde i det væsentlige gøres indholdsløs, hvis man følger den Fortolkning, som den højtærede Justitsminister lægger til Grund.

Lad os tænke os, at man bagved den valgfri Afskedigelsesalder, de 65 Aar, vilde lægge en obligatorisk Afskedigelsesalder og vilde sætte denne til 65 Aar eller maaske lavere endnu. Saa kan der jo ikke være Tvivl om, at da vilde Regelen i § 71, 3die Punktum, blive ganske tom, og jeg tror bestemt, at en saadan Lov ikke kunde anses for stemmende med Grundlovens § 71, 3die Punktum. Det kan jo ikke anses for stemmende med Grundloven at give en almindelig Lov, som gør en Grundlovsbestemmelse fuldstændig tom og virkningsløs. Men hvis man giver mig Ret heri, tror jeg, man med fhv. Højesteretspræsident Gram kan sige, at saa er Spørgsmaalet i Virkeligheden afgjort. Thi man savner Holdepunkt